miljöpartiet de gröna
HYLTE

Interpellation till Hylte kommunfullmäktige

Ärende: Uppföljningen av Hylte kommuns energi- och klimatplan 2025-2030

Bakgrund

Klimatkrisen är inte ett framtida hot. Den händer här och nu. Störtfloden i Nepal, sommarens extremhetta i Europa och den kraftiga översvämningen i Valencia 2024 hör till händelser som vetenskapligt kopplats till klimatförändringarna. Även Sverige har drabbats, vi har alla sommaren 2018 i färskt minne och runtom i landet har det skett flertalet större översvämningar, jordskred och bränder i närtid.

Det är vetenskapligt belagt, hundratals extrema väderhändelser har förvärrats av klimatförändringarna de senaste åren[1]. Det kommer till en hög kostnad för de människor, djur och samhällen som drabbas. Enligt Triodos Bank kan sommarens extremvärme kostat EU 180 miljarder euro – ungefär lika mycket som hela EU:s tillväxt i år[2].

Och värre kommer det att bli. I skrivande stund pågår den stora globala klimatkonferensen COP 31 i Antalya, Turkiet. Inför COP 31 kom FN:s miljöprogram UNEP ut med rapporten ”Emissions gap report”. Där konstaterar man att 1,5-gradersmålet, som sattes i Paris för elva år sedan, inte längre går att nå. I stället går världen med dagens åtgärder mot 2,8 grader upphettning vid seklets slut, jämfört med förindustriell tid. Det är mycket allvarligt. Mänskliga samhällen har aldrig funnits på planeten under sådana förhållanden. Vi rör oss mot okänd terräng – eller ut ur livets korridor för att citera klimatforskaren Johan Rockström.

Om vi globalt vidtar mycket kraftfulla åtgärder kan upphettningen i bästa fall begränsas till 1,7-1,8 grader till 2050, för att sedan vända nedåt och återigen nå 1,5 grader till seklets slut, enligt rapporten. De globala utsläppen behöver i så fall minska med nästan en femtedel (18 procent) fram till 2030. Till 2035 skulle utsläppen behöva minska med 45 procent.

Med tanke på situationens allvar är det glädjande att Hylte kommun har antagit en ambitiös energi- och klimatplan för perioden 2025-2030, där kommunen är med och tar ansvar för att minska klimatutsläppen. På kommunfullmäktige den 20 oktober 2026 presenterades den första årliga uppföljningen. Den visade att glappet är stort mellan uppsatta mål och vad som faktiskt görs.

[1] Carbon Brief (2026). Mapped: How climate change affects extreme weather around the world
[2] Triodos Bank (2026). Hot Summer Economics. Economic effects of the hot European summer of 2026.

Mot bakgrund av detta önskar Miljöpartiet de gröna ställa följande frågor till kommunstyrelsens ordförande:

1. Uppföljningen av energi- och klimatplanen visar att utsläppen har minskat med 4 procent sedan 2018. Målet är 66 procents minskning. Det är ett stort gap att fylla till år 2030. Planen pekar på att det krävs tydligare prioriteringar och ökad takt för att nå målen.
   Vilken strategi och modell för styrning har kommunen för att säkerställa att målen nås?

2. I planen står att åtgärderna ska genomföras inom ramen för befintlig verksamhet. I uppföljningen står att detta gör att "utvecklingen blir beroende av hur starkt området prioriteras i det löpande arbetet". Bilden blir att det är godtyckligt vilka åtgärder förvaltningarna väljer att jobba med. I dialog med förvaltningscheferna har det också blivit tydligt att ekonomiska medel saknas för genomförandet och att många åtgärder inte heller är kostnadsberäknade.
   Hur ser planen ut för att stärka verksamheternas arbete med att genomföra åtgärderna, ekonomiskt och organisatoriskt?

3. I planen är det otydligt hur mycket utsläppsminskningar varje enskild åtgärd förväntas bidra med för att nå målen.
   Finns det någon uträkning över hur varje åtgärd förväntas bidra till måluppfyllelsen?

4. I uppföljningen pekas ut att klimatbokslut eller motsvarande saknas för att "identifiera, kvantifiera och regelbundet införliva upp kommunens utsläpp".
   Hur ser planerna ut för att komma till rätta med detta?

5. Uppföljningen visar att systematiskt klimatanpassningsarbete saknas och att det "behöver klargöras både avseende infrastruktur, verksamheters behov och ansvarsfördelning och resursbehov".
   Hur avser kommunen att arbeta för att tydliggöra klimatanpassningsarbetet? Planerar kommunen att ta fram en klimatanpassningsplan?

6. Uppföljningen nämner att en utredning av fjärrvärmesystem beräknas vara klar 2026.
   Kommer planen att levereras under hösten? Hur påverkar en eventuell etablering av nytt datacenter möjligheten till fjärrvärme?

7. Planen nämner en revidering av resepolicyn samt en mer integrerad hantering av cyklar i fordonsflottan som möjliga åtgärder för att minska de kommunala utsläppen från transporter och tjänsteresor.
   Hur arbetar kommunen med resepolicyn idag? Finns planer på revidering av resepolicyn?

8. **Vilka insatser planeras för att öka kommunalanställdas och förtroendevaldas kompetens inom energi- och klimatfrågor, som är en av åtgärderna i planen?**

Hyltebruk 2026-11-19

Anna Linell Isak Domeij Hilliges Lisa Rimestad